

A 11-09-2023

TER BESLISSING

Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

TER INFORMATIE

Aan
de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directie Directe
Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Aanvullende nota beantwoording inbreng schriftelijk overleg Hoofdlijnenbrief verankering hardheidsclausule

Datum
5 september 2023

Notanummer
2023-0000200917

Bijlagen
1. Nota 2023-0000172064
2. Aanbiedingsbrief
3. Beantwoording vragen SO

Aanleiding

Op 5 juli 2023 heeft de vaste commissie voor Financiën enkele vragen gesteld en opmerkingen gemaakt naar de aanleiding van de op 15 juni 2023 toegezonden brief inzake Hoofdlijnenbrief verankering hardheidsclausule Invorderingswet 1990.¹ Met notanummer 2023-0000172064 (bijlage 1) hebben wij u bijgevoegde brief aangeboden (bijlage 2) met hierbij de antwoorden op de schriftelijke vragen van de commissie (bijlage 3). Op uw verzoek is aan het antwoord op pagina 5 een passage toegevoegd waarin wordt ingegaan op het huidige verbetertraject ten aanzien van signaalmanagement.

Beslispunten

- Gaat u akkoord met de voorgestelde beantwoording zoals opgenomen in bijlage 3? Zo ja, dan verzoeken wij u de aanbiedingsbrief zoals opgenomen in bijlage 2 te ondertekenen. Wij adviseren u hiermee akkoord te gaan.
- Gaat u akkoord met het meezenden van onderhavige beslisnota en de beslisnota met nummer 2023-0000172064 (bijlage 1) conform de beleidslijn Actieve Openbaarmaking? Omliggende delen worden gelakt. Wij adviseren u hiermee akkoord te gaan.

akkoord

Toelichting

- In uw reactie op de antwoorden zoals opgenomen bij notanummer 2023-0000172064 (bijlage 1) vraagt u in hoeverre de hardheidsclausule in de Awir wezenlijk verschilt van de hardheidsclausules in de fiscaliteit (de hardheidsclausule in de AWR en de voorgestelde hardheidsclausule in de IW 1990).
- Bij de vormgeving van de hardheidsclausule in de Awir is de hardheidsclausule in de AWR als uitgangspunt gehanteerd. Hiermee is eenzelfde toepassing van deze hardheidsclausule beoogd. Inhoudelijk beogen deze hardheidsclausules dus hetzelfde te bereiken.
- Evenals met de hardheidsclausules in de fiscaliteit is het op grond van de hardheidsclausule in de Awir derhalve mogelijk om voor bepaalde gevallen of groepen van gevallen tegemoet te komen aan onbillijkheden van overwegende aard, die zich bij de toepassing van de Awir mochten voordoen.

¹ Kamerstukken II 2022/23, 31066, nr. 1242.

- Bij het weigeren tot toepassing van de hardheidsclausule staat in de fiscaliteit geen bezwaar en beroep open. Deze lijn is gezien voormelde doelstelling en uitgangspunt ook logischerwijs gehanteerd bij de hardheidsclausule in de Awir. Wegens het feit dat toeslagen qua bezwaar en beroep aansluit bij het algemene bestuursrecht (van de Awb), was het nodig om de hardheidsclausule in de Awir op dit punt nader vorm te geven (in afwijking van de hardheidsclausule in de fiscaliteit). Bij het opstellen van de Wet hardheidsaanpassing Awir is in samenspraak met BZK en J&V daarom besloten om de hardheidsclausule in de Awir op die wijze vorm te geven dat voor bepaalde gevallen of groepen van gevallen *een beleidsregel kan worden gegeven* om tegemoet te komen aan onbillijkheden van overwegende aard. Tegen een beleidsregel kan op grond van de Awb geen bezwaar en beroep worden ingesteld.
- Bij de voorgestelde hardheidsclausule in de IW 1990 wordt qua vormgeving en proces aangesloten bij de hardheidsclausule die geldt in de heffingsfase welke is opgenomen in de AWR. De verwijzing naar het vaststellen van beleidsregels is daarbij niet in de voorgestelde wettekst opgenomen.
- Wel is in de memorie van toelichting gewezen op de zogenoemde feedbackloop zoals deze ook geldt bij de hardheidsclausule in de AWR. De betrokken directie zal ervoor zorgdragen dat relevante signalen die uit de verzoeken tot toepassing van de hardheidsclausule naar voren komen, naar de juiste afdelingen binnen het ministerie worden geleid. Waar nodig kan dit dan leiden tot nadere vormgeving van oplossingen voor de korte termijn en aanpassingen van wet- en regelgeving voor de langere termijn.

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

102-09-2023

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Fiscale Zaken
Directie Directe
Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Beantwoording inbreng schriftelijk overleg
Hoofdlijnenbrief verankering hardheidsclausule

Datum

16 augustus 2023

Notanummer

2023-0000172064

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief
2. Beantwoording vragen SO
3. Vragen SO
4. Onderzoek alternatieve wijze van bekendmaking van belastingaanslagen

Aanleiding

Op 5 juli 2023 heeft de vaste commissie voor Financiën enkele vragen gesteld en opmerkingen gemaakt naar de aanleiding van de op 15 juni 2023 toegezonden brief inzake Hoofdlijnenbrief verankering hardheidsclausule Invorderingswet 1990 (bijlage 3).¹ Met bijgevoegde brief biedt u de antwoorden aan op de schriftelijke vragen van de commissie (bijlage 1). Voorts wordt in deze aanbiedingsbrief ingegaan op de stand van zaken bij de Herijking van de Invorderingswet 1990 (IW 1990). Hieronder treft u een korte toelichting over het onderzoek naar de alternatieve wijze van bekendmaking van belastingaanslagen dat voortvloeit uit de herijking van de IW 1990. Een meer uitgebreide toelichting is opgenomen in bijlage 4 waarin meer uitvoerig het onderzoek naar de alternatieve wijze van bekendmaking van belastingaanslag is uiteengezet.

Beslispunten

- Gaat u akkoord met de voorgestelde beantwoording zoals opgenomen in bijlage 2 en het voorstel om de Tweede Kamer met de aanbiedingsbrief te informeren over de alternatieve wijze van bekendmaken van de belastingaanslagen en het onderzoek hiernaar? Zo ja, dan verzoeken wij u beiden de aanbiedingsbrief zoals opgenomen in bijlage 1 te ondertekenen. Wij adviseren u hiermee akkoord te gaan.
- Gaat u (stas F&B) akkoord met het nader onderzoeken van het openbaar bekendmaken van belastingaanslagen via een online mogelijkheid en hiervoor een burgerpanel en brancheorganisaties te consulteren? Wij adviseren u hiermee akkoord te gaan.
- Gaat u akkoord met het meezenden van onderhavige beslisnota conform de beleidslijn Actieve Openbaarmaking? Omliggende delen worden gelakt. Wij adviseren u hiermee akkoord te gaan.

zie opm.

Toelichting

Alternatieve wijze van bekendmaking van de belastingaanslagen

- Op 31 oktober 2022 heeft u de Kamer geïnformeerd over de uitkomsten van de herijking van de IW 1990.²
- Bij de herijking van de IW 1990 is onderzocht of bepalingen van de IW 1990 voldoende ruimte bieden om rekening te kunnen houden met de

¹ Kamerstukken II 2022/23, 31066, nr. 1242.

² Kamerstukken II 2022/23, 35510, nr. 106.

omstandigheden van mensen en er dus in voorkomende gevallen maatwerk kan worden geboden.

- Uit dit onderzoek is gebleken dat de wet in principe voldoende ruimte biedt om rekening te houden met de omstandigheden van mensen.
- Bij één artikel is dat niet altijd het geval. Het gaat hierbij om het artikel dat de bekendmaking van de belastingaanslag regelt (artikel 8 IW 1990).
- In de brief van 31 oktober 2022 heeft u aangegeven dat het toevoegen van een alternatieve wijze waarmee een belastingaanslag bekend kan worden gemaakt, passend is voor burgers waarvan het adres onbekend is.³
- Er wordt nader onderzocht of een openbare bekendmaking met een online publicatie van belastingaanslagen voldoende waarborgen biedt voor de burger en of dit ook door burgers wordt beschouwd als een passend alternatief.
- Om dit nader te onderzoeken wordt voorgesteld om een burgerpanel te gebruiken en het voorstel vervolgens te toetsen bij brancheorganisaties. Dit moet een nader inzicht verschaffen.
- Een uitgebreidere toelichting is opgenomen in bijlage 4 (Onderzoek alternatieve wijze van bekendmaking van belastingaanslagen).

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

---

³ Kamerstukken II 2022/23, 35510, nr. 106, p. 2.